

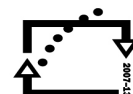
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona FG č. I, sada č. 2	
Vzdělávací oblast	Matematika a její aplikace
Vzdělávací obor	Matematika a její aplikace
Tematický okruh	Peníze
Téma	Vzhled mincí a ochranné prvky bankovek
Ročník	4.
Anotace	Prezentační list zaměřený na ukázkou vzhledu současných českých mincí a poukázání na ochranné prvky tištěných bankovek. Práce je určena pro skupinu.
Očekávaný výstup a klíčové kompetence	Žák ví, jak vypadají v současné době používané mince, chápe a umí pojmenovat ochranné prvky tištěných bankovek.
Klíčová slova	Mince, bankovky, ochranné prvky
Druh učebního materiálu	Prezentační list
Autor/vytvořeno	Bc. Kristian Ostřížek / březen 2013

Ochranné prvky na bankovkách a české mince

Účelem materiálu je seznámit žáky se současnou podobou platidel (mincí) a ochrannými prvky, které se používají na bankovkách. Je vhodné nechat žáky přinést mince a (pokud možno i) bankovky, na kterých lze příklady názorně demonstrovat. Se žáky se podíváme na otázku proč je vůbec nutné vytvářet ochranné prvky, co je to padělání a proč je taková činnost trestná. Žáci sami zkusí objevit ochranné znaky, které bankovka obsahuje. Pracovní list slouží jako prezentace českých mincí a ochranných prvků na stokorunové bankovce.

České mince

 <p>autorka návrhu - akademická sochařka Jarmila Truhlíková-Spěváková lící strana - český lev rubová strana - velké hodnotové číslo nad svatováclavskou korunou</p>	 <p>autorka návrhu - akademická sochařka Jarmila Truhlíková-Spěváková lící strana - český lev rubová strana - velké hodnotové číslo vedle velkomoravského šperku (gombíku)</p>
 <p>autor návrhu - akademický sochař Jiří Harcuba lící strana - český lev rubová strana - velké hodnotové číslo na pozadí stylizovaného Karlova mostu s hladinou Vltavy; lipový lístek na mostě symbolizuje jednu z mostních věží</p>	 <p>autor návrhu akademický sochař Ladislav Kozák lící strana - český lev rubová strana - hodnotové číslo na pozadí národní kulturní památky Petrov v Brně</p>
 <p>autor návrhu - akademický sochař Vladimír Oppl lící strana - český lev rubová strana - hodnotové číslo vedle postavy sv. Václava ztvárněné podle pomníku na Václavském náměstí v Praze, na pozadí nápis z tohoto pomníku</p>	 <p>autor návrhu - akademický sochař Ladislav Kozák lící strana - ve středu český lev, na mezikruží hodnotové číslo rubová strana - ve středu seskupení budov charakteristických pro Prahu, na mezikruží latinský nápis</p>

Ochranné prvky 100 Kč

Podrobnější souhrnný popis ochranných prvků viditelných při denním světle s názornými ukázkami jednotlivých prvků na bankovce 100 Kč vzor 1997.

1. Vodoznak

průhled z líce

průhled z rubu

Je zřetelně viditelný, jestliže se na bankovku podíváme proti světlu. Je použit tzv. lokální stupňovitý (tj. kombinace pozitivního - tmavého a negativního - světlého s různými stupni odstínů mezi nejtmaší a nejsvětější částí) vodoznak umístěný ve střední části širokého nepotištěného okraje a tvoří ho portrét Karla IV., vyobrazeného na bankovce. Při pohledu z lící strany je stranově obrácený oproti portrétu vytištěnému.

2. Okénkový proužek s mikrotextem

průhled z líce

Proužek z umělé metalizované hmoty zapuštěný do papíru, který na lící straně vystupuje vždy po 5 mm na povrch papíru. Okénka stříbřité barvy jsou dlouhá rovněž 5 mm a je na nich zdola nahoru čitelný negativní mikrotext označující nominální hodnotu bankovky. Při pohledu na bankovku je vidět pouze vystupující část proužku na lící straně, při pohledu proti světlu je proužek vidět z obou stran jako souvislá tmavá linka s prosvítajícím mikrotextem 100 Kč.

3. Barevná vlákna

V papíru zapuštěná okem viditelná vlákna oranžové barvy v délce 6 mm. Nejlépe zřetelná jsou na bílých okrajích bankovky.

4. Soutisková značka

líc

rub

průhled

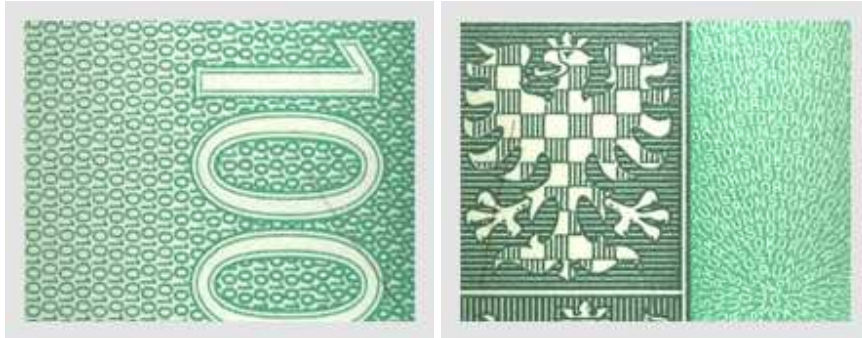
Z jedné strany bankovky je viditelná pouze jedna část značky, z druhé strany část zbývající. V průhledu proti světlu je značka vidět celá a její jednotlivé linky na sebe přesně navazují. Soutisková značka je kruhová, tvoří ji písmeno "C", ve kterém je vloženo písmeno "S" u vzoru 1995 nebo obdobně koncipovaná dvojice písmen „ČR“ u vzoru 1997.

5. Skrytý obrazec

Stane se viditelným tehdy, sklopíme-li bankovku ve výši očí do vodorovné polohy proti zdroji světla. Tvoří ho číslo označující nominální hodnotu bankovky. Z delší strany bankovky je obrazec pozitivní, tj. tmavý, z kratší strany negativní (světlý). Je umístěn na lícní straně bankovky v ornamentu na rameni portrétu.

6. Mikrotext

líc

rub

Je vtištěn tiskem z plochy. Základní mikrotext na lící straně je skryt vpravo od portrétu v pruhu základní barvy vyběhající do pravého bílého okraje a číselně označuje hodnotu bankovky, na rubové straně je rovněž v pruhu základní barvy mezi státním znakem a pravým okrajem skryt mikrotext slovně označující hodnotu bankovky.

Použité zdroje:

<http://www.cnb.cz/cs/platidla/mince/index.html>

<http://www.cnb.cz/cs/platidla/bankovky/index.html>